

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 5.

ПАРИГРАДЪ, ОКТОМВРІЙ 1869.

БРОЙ 10.

СЕРИОЗНОСТЪ.

Въ единъ приятелскій разговоръ, за който имахъ честь прѣди малко врѣме, съ одного отъ най дѣятелны-тъ както и най способны-тъ млади учители въ България, той ми направи това забѣлзване: „Господине, днесъ въ България, най голѣмий-тъ недостатъкъ на наши-тъ младежи е това че *сериозностъ* пѣматъ въ дѣла-та си; не постѣпватъ съ изискван-ия-тъ *сериозностъ*.“

Тойзи приятель питаемъ да ли е далъ въ умѣтъ си всичко-то значеніе на тѣзи думъ *сериозностъ*, съ което най ъ употребяваны, но какъ и да е, това негово забѣлзване направи въ насъ едно впечатлѣніе и накара ны да мислимъ повече върхъ тойзи прѣдметъ.

Какво ще каже дума-та *сериозенъ*? *Сериозенъ* чловѣкъ е той който дава на всякой прѣдметъ погрѣбно-то уваженіе; който гледа всяко нѣщо както си е и оцѣнява важность-тъ на всякъ единъ по-стѣпкъ и на всякъ единъ думъ. Защото той мисли за слѣдствіа-та на тѣзи по-стѣпки и всякога пита, „каква ще бѣде сетинна-та?“ Той нѣма работъ съ мечтанія и фантази, но гледа на *фактовете*, на истинны-тъ събитія и на вѣчны-тъ начала на истинъ-тъ. Слѣдовательно, идея-та на *сериозность-тъ* е противоположна на *легкомыслие-то*, на *глумленіе-то* и на *равнодушіе-то*. Ако видимъ е-дного чловѣка който въ животъ-тъ си показва само *Епикурейско-то* правило, „Да ядемъ и да пиемъ и да ся веселимъ, защото утрѣ ще уириемъ“, не можемъ да го наречемъ *сериозенъ*. Ако го видимъ въ

кафене-то че проминува врѣме-то си въ *глумленіе*, въ *играніе* на карты или въ *празднословіе* не можемъ да го наричамъ *сериозенъ*. Какво бихмы казали за едно-го който при *тържественю-то* отѣваніе на *мъртвеца* когато други-тъ сж *наскърбени* и *накалени* и когато всички трѣба да мислятъ за *смерть-тъ* и *страшный-тъ* съдъ Божій, да чувствъ него че *велегла-сно* ся *сиѣ*? Какво бихмы рекли за то-гозь, който като сѣди въ *казино-то* и нѣ-кой дойде *тичашкомъ* та му *обадн* че *къща-та* му ся *запалнла*, или че *жена* му *умира*, а той да каже „*чакай* да *свър-шж* *тѣзь* *игрж*, а *ще* *дойдж*?“

Сжщо-то *равнодушіе* къмъто важны прѣдметы ся *показва* отъ не *сериозный-тъ* чловѣкъ. Говори му нѣщо за *просвѣщеніе-то*, за *необходимж-тъ* *нуждъ* за *ученіе*го, за *училища*, *читалница* и *пр* той пѣма *врѣме* да *тя* *слуша*; или *ще* *слѣдува* *игры-тъ* *си* и *празднословіе-то* *си*, или съ *едно* *искуство* *ще* *си* *поизчи* да *обърни* на *приемѣхъ* *всичко* *що* *му* *казвашъ*. Той *пита*, „*Ама* *какво* *е* *на-правилъ* *за* *мене* *народъ-тъ*, *че* *да* *рабо-тиъ* *и* *азъ* *за* *него*?“ „*Защо* *да* *давамъ* *азъ* *парички-тъ* *си* *за* *людекы-тъ* *дѣца* *да* *ся* *учатъ*?“ *Харчилъ* *ли* *е* *нѣкой* *за* *мене*, *че* *искате* *сега* *отъ* *мене*?“, *Таквъ* *единъ* *не* *е* *сериозенъ*, *защото* *не* *гледа* *на* *фак-товете-тъ*. Той *не* *вижда* *и* *не* *разбира* *че* *тѣзи* *дѣца* *ще* *порасвѣтъ* *и* *ще* *станжтъ* *мѣжје*, *или* *добри* *или* *лоши*. Ако *станжтъ* *добри*, *учени*, *просвѣщени* *граждани*, *то* *ще* *бѣджтъ* *дѣятелни* *и* *спомогателни* *чле-пове* *на* *общество-то*, *но* *ако* *станжтъ* *лоши*, *развратени*, *то* *ще* *бѣджтъ* *товаръ*,

и той самъ ще бже принуденъ да ги поддържа. Той не види че трѣба или да харчи пари за тѣзи дѣца въ училища-та или послѣ да харчи пари да ги държи зарѣва въ тѣмницѣтъ, и за това по икономическо е да бждѣтъ учени. Той не гледа работѣ-тъ както си е.

Но не само тѣзи не сж серіозни които така криво разсаждатъ, но колко учители има които наистинѣ оцѣняватъ важность-тъ и тежкѣ-тъ отговорность на призваніе-то си? Колко сж които съ достойнѣ серіозность мыслятъ за длъжностн-тѣ си? Цѣкъ колко млади има които прахосватъ и пари-тѣ си и врѣме-то си въ таквыя заниманія или игри които вмѣсто ползѣ само поврѣдѣ докарватъ; поврѣдѣ и на тѣло-то и на душѣ-тъ? Колко сж които оцѣняватъ врѣме-то и гледатъ така да спастратъ часове-тѣ и минути-тѣ, што нито една минута да ся не загуби? Защо напѣрвамы каменета-та пѣли съ млади? Тѣзи млади некаради ли сж учение-то си та пѣматъ вече нуждѣ да ся учатъ? Ако сж търговци, зашто не гледатъ търговіѣ-тъ си? Ако търговія-та е слаба, то зашто не зематъ нѣкоіѣ полезни книги за четеніе; и ако сж чели всичко що има на Български изведено, зашто не залѣгатъ да научатъ другъ нѣкой языкъ, Английски, Френски или Шведски, та чрѣзъ тѣхъ сами да ся ползуватъ и да могатъ и други да ползуватъ? Серіозни ли сж тѣзи които така губатъ злаго-то си врѣме? Нѣма градъ въ България дѣто ся не напѣрватъ таквыя примѣры. Има отъ читателн-тѣ ни таквыи млади, които ако бѣхъ малко по-серіозни, съ това врѣме което на празно отива могли бы на всякъ двѣ години да спечелятъ по единъ новъ языкъ или да придобыватъ нѣкоіѣ полезни науки. По Европа а особенно въ Америка нѣкои си отъ най отличн-тѣ учени не сж възпитани въ училища, но сж самоуци, сами ся сж учили. Българитѣ не-долни ли сж въ природни-тѣ способности? Не. Само иска серіозно да мыслятъ и серіозно да поставятъ. Има много сыроваси които сж невили и непушили (съ ракыѣ, вино и тютюнѣ) колкото стига да купи нѣкой единъ хубавъ къщѣ, и какѣх ползѣ иматъ. Не трѣбаше ли и на тѣхъ серіозность?

Колкото и да е тѣлесна-та и уметвен-

на поврѣда, които произлѣзва отъ едно лишеніе отъ серіозность, то пакъ душевна-та поврѣда е безмѣрно повече; зашто какво ще ползува человекъ ако придобые цѣлъ свѣтъ а отщети душѣ-тъ си. Распространила ся е между млади тѣ една идея за вѣрѣ-тъ и за религиозн-тѣ прѣдмети, които показва че не разсаждатъ серіозно. Гледатъ вѣрѣ-тъ само като нѣкоіѣ политическа системѣ, нѣкоіѣ народни свързкѣ, или срѣдство за отлячаваніе отъ другоплеменни народы, но не гледатъ че цѣль-та на Християнскѣ-тъ вѣрѣ е душеспасеніе-то. Не оцѣняватъ вѣтрѣшно душевно дѣйствиє на вѣрѣ-тъ Христовѣ върхъ сърдцето на человекъ за да го приготви за богоугоденъ животъ на тѣзи свѣтъ и за блаженъ и вѣченъ животъ въ бждѣщн-тѣ свѣтъ.

НЕЛЪННВЫЙ-ТЪ ИНДИЯНЕЦЪ.

Единъ вѣтникъ, който пътуваше въ Западни Америка прѣзъ нѣкои мѣста за сѣлены отъ Индіанци, така описва едного съ когото той ималъ единъ любопытенъ разговоръ.

“Сѣдняхъ на единъ пѣнь при одного Индіанца който бѣ сѣднялъ тамъ да си отдохне малко отъ копаяніе-то на инвѣ-тѣ си, и му рѣкохъ че ми бѣше драго да видѣ че той не бѣ лѣнивъ като другы-тѣ по работеніе прилѣжно. Отговорѣ-тъ му ми направи едно впечатленіе което нѣма да забрѣихъ никоги.

Господице, “рѣкълъ той „ рыби-тѣ въ водѣ-тъ и птици-тѣ въ въздухѣ-тъ ми научихъ да работѣхъ. Отъ тѣхнн-тѣ припѣрѣ видѣхъ че трѣба трудъ и прилѣжаніе. Като бѣхъ младъ и азъ сѣдняхъ празденъ и прѣминувахъ врѣме-то си безъ работѣ както важдашъ сега да правятъ тѣзи други Индіанци които казватъ че на бѣлы-тѣ (Европейци-тѣ) и на черни-тѣ (Африканци-тѣ) подобавало да работятъ, но червени-тѣ (Индіанци-тѣ) сж отредени отъ Създателя за друго нѣщо: За тѣхъ по прилѣжа да ловятъ серны, мечки, кастори и други животни.

По единъ день, господице, ся случи че като бѣхъ на ловъ сѣдняхъ край рѣкъ-тъ малко да отпочинѣхъ и като погледнахъ въ водѣ-тъ видѣхъ съ удивленіе и съ голѣмо любопытство малкы-тѣ камени-тѣ (кая баижкѣ) какъ съби-

раха каячета и прѣваха глѣзда за да турятъ въ гѣхъ яйца-та си за опазваніе, а пакъ всичкій тойзи трудъ вършеха съ тѣла-та си и съ уста си безъ рѣцѣ.

Знавалихъ чибучка-тъ си и пушахъ и глѣдахъ съ удивленіе и подиръ малко една птичка близу при мене ма повика съ пѣсенъ-тъ си да поглѣдиш на тамъ. Като са мачихъ да съглѣдахъ двѣ е малка-та пѣвачка, ето другарь-тъ ѝ прѣхвъркиа край мене и влѣзъ въ хврасіе-то и носеше въ уста трѣвъ и двѣ-тъ си занимавахъ да градіатъ глѣздо-то си и при работъ-тъ си още и сладко пѣяхъ.

Забравихъ довѣ-тъ си въ съглѣданіе-то на тѣзи прѣдмети. Видѣхъ риби-тъ въ вода-тъ и птици-тъ въ въздухъ-тъ, всички да работятъ прилѣжно и доброволно и то безъ да иматъ рѣцѣ. Мыслихъ какво ще бѣде това? Нослѣ глѣдахъ на себе си и видѣхъ двѣ дълги мышци снабдени съ рѣцѣ и съ прѣсти и съ съ стави които си отваряхъ и си затваряхъ по волѣ-тъ ми. Съ тѣзи рѣцѣ хващахъ каквото искахъ, държахъ го или го пуцахъ, или го носяхъ както искахъ. И като стѣгнахъ видѣхъ че имахъ една яма низъгъ подирѣкъ отъ два крика съ които да си въскочамъ до върхъ-тъ на най висока-тъ планина и по вода-тъ си да слѣзвамъ въ най-дълбока-тъ долове.

Рѣвохъ въ себе си. "За върваніе ми е че азъ, който съмъ толкозь чудесно създаденъ, създаденъ съмъ да живѣя въ лѣнливостъ, когато птички-тъ само съ клювоци-тъ си безъ рѣцѣ работятъ доброволно безъ да има кой да имъ каже какво да правятъ? Мой-тъ Създателъ за какво ми е далъ тѣзи рѣцѣ и тѣзи по-зѣ? Не бива тѣй. Ще хванъ и азъ да работя."

И така направихъ. На часъ-тъ отдохъ, та избрахъ едно сгодно мѣсто, направихъ си една колиба, оградихъ една нивъ, посѣхъ кукурузъ (мисиръ) и захваняхъ да храня говѣда. Отъ тогава съмъ ималъ добръ охотъ и здравъ сътъ. Други-тъ като прѣмиватъ дни-тъ си въ лѣнностъ и пощы-тъ си съ игри, а пакъ съ гладни, азъ си имамъ всичко доволно. Имамъ коніе, крави, кокошки. Задоволенъ съмъ. Видите сега, приятелю, че ри-

би-тъ и птици-тъ ми събудихъ къмъ здравето разслаженіе и ми научихъ да работя."

ЧЕРНА-ТА ЗМІЯ.

Тази змія ся намѣрва въ Повеж Оландія, и выка ся Черна, не че е съвсѣмъ черна, но само защото гърбъ-тъ ѝ е черенъ и лѣскавъ а коремъ-тъ ѝ е червенъ.

Дължина-та на тѣзъ змія е отъ два до три лакта, и хрѣна-та ѝ състои отъ жабы, водни мышки, насѣкоми и пошѣкога и отъ малки-тъ птици; отъ туй, за да ги намѣрва, живѣе по блатови-тъ мѣста при рѣкы-тъ. Тази змія е ядовита; а ухапваніе-то ѝ има любоватны слѣдствія; защото слѣдъ малко випути като ухапва ти челоуѣка, начува ухапанный-тъ да усѣща всичкото си тѣло патегнѣло като отъ много трудъ, и тутакси го обладава сладкъ сънь; но то е смърть-та подъ покрывало-то на сънь-тъ. Ако ся случи ухапанный-тъ челоуѣкъ самъ, понеже не може да помогне самъ на себе си, обладава ся отъ дремъкъ, и като заспи не ся събужда вече.

Казахим ако ся случи самъ; но и дружина да има мъчно ся избавя; защото трѣбва другари-тъ му да отсѣкатъ тутакси всичко-то мѣсто що е около рѣкы-тъ; трѣбва да изгорятъ ухапано-то мѣсто съ насвѣтлено желѣзо; трѣбва да вържатъ яко горнѣкъ-тъ стражъ на рѣкы-тъ, за да са сарѣ обыкваніе-то на ядовита-тъ кръвь; трѣбува да му дадатъ чистителны лѣкове, и да го не оставатъ да спи, но да го каратъ да ходи, слѣдъ като му направатъ горѣрѣченны-тъ лѣкуванія.

Да въздавами благодареніе Богу че имамы най таквызъ ядовиты змій; но да ся не радваемъ, защото змій ся намѣрватъ на всяко мѣсто, за туй ако и да сме прѣдпазени отъ раны-тъ на онѣзъ Чернѣ змійъ заради голѣмо-то разстоиніе на мѣста-та дѣто живѣе, да не мыслимъ че сме безопасни отъ ухапванія-та и на други змій много по ядовиты.

Има при насъ една Черна змія, змія Древня, на којкто хапанія-та еж много по страшны отъ онѣзъ на Чернѣ змійъ въ Австраліѣ. Тази змія не хапа тѣло-то, но душа-тъ; тя не прихоща при насъ като врагъ, но като пріатеъ. Нау-мѣте си притворный-тъ патшъ, съ кой-

то пристрастия при родители-тъ ни (Быт. гл. 3): виждете многото приваждателства, които ни показва додъ излѣе смъртоносний-тъ си ядъ въ наши-тъ души.

Козахми че ухапаний-тъ человекъ отъ Черна-тъ змиѣ Австралийскѣ има друга-ри, които да му прѣдстоятъ тутакси и съ усердіе, за туй има надѣжда да ся отърве отъ смъртъ; но ядовитѣ-та онази змиѣ ако ухапе и дружинатѣ, ако паднѣтъ всички болни, каква надѣжда за отърваніе бы могли да иматъ тогазы? Известно че нищо друго освѣнь смъртъ неизбежна бы ги чакала. Мислите ли че ни чака и насъ смъртъ неизбежна отъ ухапваніе-то на страшнѣ тѣ дрѣвнѣ змиѣ? Ей, и смъртъ много по лоша, ако не ни пожалаше Богъ. Смъртъ душевна, ако не бѣше повѣсенъ на кръстѣ възлюбленный-тъ Сынъ Божій, и не бѣше ни далъ скѣпцѣвнѣ-тѣ си кръвъ, които може да ни исцѣри; само тя може да омые грѣхове-тъ ни.

Какво ухапаний-тъ отъ Черна-тъ Австралийскѣ змиѣ, прѣди да бѣде облаванъ отъ умораваніе и дремкѣ, трѣбва да тича за да намери нѣкого искусенъ пріятеля, който да го избави; и както Барен-тъ като пламеннѣ-тъ змиѣ въ пустынѣ Гыхнехъ, тичахъ бърже да погѣднѣтъ къмъ мѣдик-тѣ змиѣ, който Мойсей издигна за да не уирмѣтъ, така и ний, прѣди да бѣдемъ обладени отъ дреманія и мракъ, да тичамъ при нашѣ-тъ овзи пріятель, окаченнѣ-тъ на дърво, и да пригледнемъ къмъ Него за да ни избави. Да пригледнемъ къмъ Него не съ тѣлеснѣ-тъ очи, защото нѣма да го видимъ... но съ душевнѣ-тъ очи и нека смя известени че както исцѣли всички-тъ прѣбѣгнѣли къмъ Него така ще исцѣли и насъ отъ смъртоносний-тъ ядъ, който страшнѣ-ти дрѣвнѣ змиѣ излива въ души-тъ ни. Ето защо потрѣба вѣрваніе въ тѣзи кръвъ; който не вѣрва че тя може да го исцѣли, какъ може да тича при нежъ? за тѣзи причинѣ много человекѣ не само себе си погубватъ, но и на други-тъ зло струватъ, като сѣ станали орѣдіа на дрѣвнѣ-тъ змиѣ. Не вижда ли ви ся че таквѣ сѣ неблагоприятни къмъ оногызъ, на когото сѣ рани-тъ ний сѣ всѣляванъ? Сега любезни ямки читатели, ний които сѣ гаусимъ отъ умразното име на неблагоприятнѣ-тъ, нека помислимъ кол-

ко смя длѣжни да благодаримъ на Спаситель-тъ, и нека покажемъ това наше признателство съ любовь единъ къмъ други както ни заповѣдва Той.

ПРИЗАТЕЛНА-ТА МАЙМУНА.

Двама господа живѣли на едно прино-ріе въ Африкѣ, и единъ излѣзли та отишли въ една дѣбрава на ловъ, а като ся скытали тукъ-тамъ чули виеніе, и движими отъ любовитство отишли къмъ странѣ-тѣ отъ дѣто излизалъ выкъ-тъ, за да ся изучатъ за тѣзи причинѣ, и ето маймуна, сѣдѣла при едно дърво, която имала дѣсно-то си бедро строшено, и плакала. Единъ-тъ отъ ловци-тъ реклъ да ѣмъ убійтъ за да ѣмъ отърватъ отъ болѣжъ-тъ, но другѣ-тъ който былъ лѣкаръ, не съзволитъ да ѣмъ убійтъ; и като отишелъ при животно-то и прѣгледалъ ранѣ-тѣ, вырзалъ ѣмъ съ крѣвѣ-тѣ си. Това нѣщо възблагодарило много маймуна-тѣ, която съ много и разны движенія мѣзвила ся да изрази признателство то си къмъ благодѣтеля си. Ловци-тъ оставили маймуна-тѣ и си трѣгвали, а като ся скытали много врѣме по горѣ-тѣ, и отъ трудъ-тъ и жекъ-тъ прѣхванати отъ прѣвсходнѣ жаждѣ върнали ся запрѣли и най полумъртви къмъ странѣ-тѣ дѣто оставили маймуна-тѣ. А тя щомъ видѣла благодѣтеля си, тутакси разумѣла отъ поблѣденіе-то на лица-та нѣмъ че ся пѣжрватъ въ голѣмо прѣмеждіе, оставила ги и отишла влачущи ся, и слѣдъ малко ся върнала и посила въ рацѣ-тъ си цвѣтіе чашесто (подобно на чашъ) което дала на тѣхъ.

Това цвѣте е като рогъ, а устіе-то му кога е безводіе покрито е съ единъ плочъ отъ листъ, кога иде дѣждъ отваря ся; събира въ него около сто драма вода, която си уварди чиста и е полезна да угаси жаждѣ-тѣ на животно или на человекъ въ врѣме на прѣвсходенъ нѣжъ. Тѣзи маймуна движима отъ признателность снабдила на благодѣтеля си волж и го избавила отъ жестока и болѣзненъ смъртъ.

Человѣци-тъ обаче които сѣ много по-горни отъ маймуны-тъ споредъ умственно-то развитіе, има много отъ тѣхъ които сѣ по-долни отъ маймуны-тъ по признателность-тѣ. Богъ, като благъ и добръ баща, дава ни изобилино хлѣбъ,

водъ, въздухъ, видѣло, и всякако природно благословеніе, и при това даде още и единородный-тъ свой Сынъ да умрѣ за грѣхове-тъ ни, а ний не само забравяны да му благодаримъ всякой день съ молитвъ, но го и прѣзирамы съ наше-то лошо поведеніе, и го злословимъ, и хулимъ съ рѣчи.

Нека ся научимъ отъ маймуна-тъ да сме признателны не само къмъ чловѣцъ-тъ, но и къмъ Бога най-голъмый-тъ благодѣтель на чловѣка.

ШВЕЦЪ-ТЪ (Шичъ-тъ).

Така ся быка птица-та която съ голѣмо искусство прави гнѣздо-то си. На това име има много видове птици, но ний ще кажемъ за единъ видъ които ся намѣрватъ въ Индіѣ и които съ досто-знаменны заради любопытный-тъ начинъ по който правятъ гнѣзда-та си.

Каго избере една птица едно тѣло клонче което е израснѣло изъ голѣмъ клонъ, приготвя единъ видъ конецъ и като остави двѣтъ страни на единъ отъ голѣмы-тъ листіе на клонче-то, зашива ги отъ връхъ-тъ до държкѣ-тъ на листъ-тъ, а вмѣсто игла употрѣбава джонкъ-тъ (клювъ-тъ) си съ толкозь искусство, щото може да рече нѣкой че го е шила чловѣческа ръка. А като стигне шевъ-тъ отъ половинъ повече на листъ-тъ, шичъ-тъ напълня вътрѣшность-тъ на листъ-тъ който е станѣлъ като фунія съ съ тѣлъкъ и мекъ мѣхъ, и на него несе яйца-та си.

Често употрѣбава два листа вмѣсто единъ, по тогазы е понужденъ да направи два шева, отъ които единый-тъ стига до държкы-тъ на два-та листа, за да е затворена съвѣтъ задня-та страна на гнѣздо-то.

Съ този начинъ шичъ-тъ прѣдупаза яйца-та и пилета-та си отъ многочетны-тъ видове на маймуны, катерицы и зми, които ся намѣрватъ въ топли-тъ отѣзь мѣста, покрыты съ дръва. Колко блазъ и промислителенъ ся види небесный-тъ нашъ Баща и за самы-тъ най малкъ и най слабы отъ сздания-та си които е обдарилъ съ инстинктическо искусство, чрѣзъ което могатъ да ся прѣдупазватъ отъ многочетны-тъ си врагове и да ся наслаждаватъ отъ благости-тъ на живота, за който быхъ сздадени!

ПРОТИВЪ МОЩЫ-ТЪ УЛАВА-ТА И

Една стара жена дала тѣла ! снахъ си, която бѣ поискаш онуй щонай добръ-тъ рецетъ какъ и суждаватъ и нени-тъ си дрехы, постелъ, и прѣдуги таквызи отъ мощы-тъ. Че щото бѣ извлечена отъ единъ ветхъзы.

“Недѣйте си събира съкровища итъ за мѣж-тъ, дѣто молецъ и рѣжда ги раздѣля, и дѣто крадци подкопаватъ и крадѣтъ; но събирайте си съкровища на небе-то, дѣто ни молецъ, нито рѣжда ги раздѣля, и дѣто крадци ги не подкопаватъ нито крадѣтъ: Защото къдѣто е съкровище-то ви, тамо ще бѣде и сърдце-то ви.”

Приспособяваніе-то на тѣзи рецетъ бѣше много лесно: — Прѣгледайте сипльцы-тъ си и доланы-тъ си, та извадѣте всичко що е не потрѣбно или не нужно, юрганы, черги, постелкы, шалове, увехтѣли дрехы, и пратѣте ги на сиромасы-тъ около васъ като единъ благовременъ помощъ въ нуждѣ-тъ нѣкъ. Нека ги земѣтъ вдовица-та и сирачета-та и да ся топлиятъ съ тѣхъ, додѣ не ги съ исполни мощы-тъ.

Това ще бѣде по добръ отъ всички-тъ кыр-рисови санджци, амфин, камфора и всички други срѣдства които употрѣбаватъ искусны-тъ домакыни за увардваніе на таквызи съкровища, и това ако правите съ единъ чистъ духъ на Христіанско милосърдіе ще бѣде едно истинно благодѣніе на бѣдны-тъ които приматъ, и ще привлече богато-то благословеніе отъ оногова който ни дава всички-тъ добры даванія.

Читателко, зима изстанува, пощи-тъ съ вече студени, слѣдъ малко и сибгъ ще покрѣе земѣ-тъ. Нѣма ли въ махалъ-тъ ви или въ градъ-тъ ви нѣколкы достойны сиромасы, нѣкой вдовица жена съ дребны дѣца които треператъ отъ студъ? Нѣма ли между съѣдкы-тъ ви нѣкой стара баба която въ маады-тъ си години е имала доволно и е была въ добро състояніе а сега нѣма кой да ѣхъ на гледува?

Я прѣгледайте доланы-тъ си, та изровѣте отъ тамъ нѣщо за облегченіе-то на тѣзи бѣдны. Колко и да е малко и ничтожно нѣщо, ще намѣрите мѣсто дѣто може за нѣщо добро да послужи. Чрѣзъ това ви сами нѣма да станете сиромасы

то пристъпни или ще останатъ гладни и З:): виждате дрий-тъ една сама дума които ни поканувание.

сний-тъ си

Казакъ на-та на Християнина.

Черня-тъ типенъ Християнинъ, какво и ри, контоженіе-то му въ живота, високъ уе должно ли, богатъ ли е той или си отъхъ, черня или бѣлъ, робъ или свободенъ, който нѣма особия едикъ работъ да върши въ тойзи свѣтъ. Всякой едикъ щомъ става Християнинъ, сирѣчь, щомъ съблича ветхий-тъ человекъ и облича се въ новий-тъ, неговата особия работа като особенъ Християнинъ поченва. Който нанегинъ се е обърналъ на Христа станалъ е нова тварь; всичко-то е прѣишло и ето, всичко станъ ново. Нови желанія се възбуждатъ въ душата му, и новы дѣлности му се прѣдставятъ да ги изпълнява. Тази работа трѣба да се върши, тѣзи дѣлности трѣба да се изпълняватъ.

Повелѣніето "Идѣте работѣте въ лозіе-то ни," е за всякой Християнинъ, повелѣва се на всички-тъ; отъ всички-тъ се очакува работа; всички лѣжатъ подъ едикъ строгъ отговорность за изпълненіе-то на това повелѣніе.

Въ животъ-тъ на частный-тъ Християнинъ колко повече работи и съ повече усърдіе се труди въ свѣтско-то изпълняваніе на всякъ познатъ дѣлность, толкозь по силна и по свѣтла става върата му и толкозь по добръ се извършва тази негова частна работа. Кой Християнинъ има който не може още повече да стори за Христа отъ колкото до сега е сторилъ? Кой не може още по ревностно и по вѣрно да работи отъ колкото до сега е работилъ?

Християнинъ-тъ се напоява да работи додѣ е день, защото иде ноцъ когато никой не може да работи. Врѣмето ни когато можемъ да работимъ за Христа е само додѣ сме въ тойзи свѣтъ. Ако прѣзирамы това позволеніе, ноцъ-тъ на смърть иде когато не можемъ вече да работимъ, и какъто смърть-та ни остави такъвъ следъ тѣ ще ни налѣри, приготвени или неприготвени.

Читателю! Свѣсти се! Ставай отъ сънъ и поченвай високо-тъ работъ на кождо тя е призовавъ Създателъ-тъ ти Спасителъ-тъ ти. Златно-то врѣме бѣ-

га, и кратковрѣменный-тъ ти животъ бърза да се свърши. Слънце-то ти скоро ще заиде. Какъ стои работа-та ти? Какво ще отговоришь на Господаря когато иска отъ тебе отчетъ за пары-тъ, за умственными-тъ силы, за душевны тѣ способности, за лично-то вліаніе съ което тя е дарилъ и многоцѣнны-тъ години които ти е далъ? Свѣсти се!

САМОДОВОЛНОСТЬ.

Много злны, отъ които страдайтъ человекы-тъ, произлизатъ отъ нѣманіе на самодоволенство и благодарность съ колкото иматъ. Человекы-тъ обыкновенно недоволены съ оуи що иматъ угрѣсаватъ се и скърбятъ, защото не могатъ да иматъ повече и по-добро отъ оуи що иматъ.

Пише се въ Исторіи-тъ че Сократъ философъ-тъ като минавалъ едикъ прѣзъ базаръ-тъ, рекъ на оуиъ що были съ него, "Колко нѣща има тукъ, които азъ не желамъ."

Едикъ священнопроповѣдникъ, който приималъ малкъ заплатъ за трудъ-тъ си, ималъ обычай да се глуми прѣдъ пріятелы-тъ си и да казва: Не съмъ дѣлженъ нищо. Не ми е дѣлженъ никой нищо. "Нѣмамъ нищо. Не ми трѣбва нищо."

Самозадоволный-тъ умъ намѣраа се въ всегдашно пириество. На такъвъ, говори едикъ мудрецъ, всяко смущеніе, всяко досажденіе, е като градъ който пада върхъ керамида-тъ на кащъ въ който сѣди и се весели.

КОЛКО Е ПРИСКЪРБНО НѢЩО ЗАГЛУШВАНЕТО.

Да ли сте размыслили нѣкога малкъ читателю, колко голѣмо лишеніе е да е нѣкой глухъ! Имате ли дядъ или бабъ глухъ; Не явна ли ви нѣкога прѣзъ умъ-тъ отъ колко нѣща се лишаватъ нѣкой, кога или не дочува, или е съвѣнъ глухъ? Колко голѣмо удоволствіе приима нѣкой отъ слушаніето! Колко благо и усладително е, да чува гласъ-тъ на родители-тъ, родины-тъ и пріятелы-тъ си и сладкы-тъ пѣнія на музыкы-тъ.

Отъ всички-тъ тѣзи е лишенъ глухый-тъ. Сладко-то пѣніе на птицы-тъ не ся чуе въ уши-тъ му. Звукъ-тъ на пріятелскы-тъ гласове не весели вече лице-то му. Колко тежко трѣбва да е на бѣдны-тъ глухы които сѣ ся упраж-

пывали въ работы-тъ си и удовольствіа-та на живота, да гледатъ само движенія-та и работы-тъ на подобны-тъ си, а да не могатъ да се разговарятъ съ тѣхъ!

Но колко прискърбно и да е такова състояніе, сища ний, ако бъдемъ живи да стигнемъ до старческій възрастъ, ще ны закачи това състояніе.

Помиѣте прочее това, млади читатели, и не се докарвайте жестоко къмъ лишены-тъ отъ тѣзи толкозъ высокъ божественнхъ дарбѣ на небеснаго нашего Бога, и внимайте да не оставите зло нѣщо да влзти въ уши-тъ ви та да осквернива срдце-то ви и вы отчуждава отъ Бога, който трѣбва да захваща първо-то и най високо мѣсто въ срдца-та ви.

ГНУ или БИВОЛОГЛАВЪ КОНЬ.

Гну или рогатый-тъ конь е животно мѣстно на Южнх и срѣд-точнх Африкѣ. Въ първъ погледъ мѣчно е да каже нѣкой на що прилича повече, на конь или на биволь, или на едно животно което ся выка антелопѣ. Рога-та му покриватъ горнх-тъх стравѣ на главѣ-тъ, завъртатъ ся на долу и прѣдъ лице-то, и послѣ ся възвиватъ гърбесто на горѣ и ставатъ най на край тѣмъ и остри. Скоредъ рога-та прилича на нѣкои отъ бивола-тъ. Въ гривѣ-тъ и опашкѣ-тъ прилича на конь и въ голени-тъ на антелопы-тъ. Гну е много бързоногъ и кога ся разсърди става много прѣмездливъ. Има едно приказваніе което удостовѣрява, че храбрый-тъ конь на Великаго Александра, който ся выка и говедоглавъ, былъ е животно отъ този видъ. Гнуи-тъ ся укротави и исплани мѣсто-то на коня въ потребы-тъ на жители-тъ на нѣзи стравы дѣто ся нахѣрва.

КОТОПАКЪ.

Котопакъ е най висока та огнидышаща плавина на Андискы горы въ Южнх Америкѣ, и макаръ че е при Равноденика, верхъ-тъ му е покрытъ съ вѣченъ снѣгъ, защото е 18,876 позѣ высокъ, т. е. около три мила и половина надъ морскѣ-тъх повърхность.

Тази огнидышаща плавина има изрыгванія періодически (не вынагышны), които сѣ великолѣпны, но много пѣти твърды разрушительны.

На 1743 случило ся такова и пламыкъ-тъ възлѣзълъ 3,000 позѣ високо, или

около половинѣ милѣ надъ улава-та и жерло-то (душникъ-тъ). На 1 межъ-тъ на тѣзи огнидышащ оуи що ся чуялъ 600 мила дачечъ, сиѣ чуждава-че отъ 200 часа.

На 4 Априля 1768 количест. штогго исхвърляемъ-тъ пепель было толкозъ го, штогго помърквало слѣнце-то отъ заранъ-тъ до третій-тъ часъ слѣдъ пладне. На 1803 слѣдъ цѣло двадесетгодишно прѣтаваніе на всички-тъ огнидышащыя явленія, случило ся тутаксп едно трепетно изрыгваніе, което ся виждало и въ самыи-тъ Тихый океанъ.

Кога о помисли нѣкой тѣкостъ-тъ на земнх-тъх корѣ когто покрыва огненны-тъ вещества когто въображаватъ вхтрѣшность-тъ на водоземный-тъ шаръ, не може да ся не чуди на бескрайнх-тъх благость Божиѣ, и да не трепери като помисли за гнѣвъ-тъ му.

ВОЛЪ-ТЪ МИСТНІЙ.

Това животно прилича на волъ и на овецъ, и заради дѣто испуща благовоніе отъ мискетъ нарече ся мушкатный или мискетный.

Това животно обитава по сѣверны-тъх страны на Сѣвернх Америкѣ и е по единъ начинъ и говедо и овца; а голѣно е колкото двѣгодишны юнцы и до два лакти и половина дълго, и тежко до 250 омы. Рога-та му изникнуватъ много широкы изъ главѣ-тъ му и растатъ на горѣ, послѣ ся завиватъ на долу и пакъ ся възвиватъ на горѣ и въображаватъ съ възвиваніе-то единъ остръ жгълъ (кюше) и къмъ край-тъ ставатъ тѣмъ и свършватъ на шилесты.

Това животно е покрыто впредъ съ дългъ и тѣмъх вълнѣ когто слиза до нозѣ-тъх му, и дава му подобіе на овцѣ. Бързо е и нестрахливо и напада ловцы-тъх безъ страхъ когато го утѣсниватъ. Вълзиза по стрѣмны мѣста и тича лесно и искусно върху скалы-тъх какго козы-тъх.

Месо-то му е крѣхко и сладко, освѣнъ кога ся гони, и го ядѣтъ съ голѣмъ охотѣ Ескимн тѣ Туземци. Едно само балсамосано за пробѣ нахѣрва ся въ музей-тъх на Филадельфій отъ това дивно животно дарувано отъ прочутый-тъ обходитель по сѣверный-тъх полѣ докторъ Коинъ. Нахѣрвали сѣ ся обаче менени отъ това животно въ раздѣла снѣны на Сѣвернх Америкѣ.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

МИЛОСТЬ-ТА ХРИСТОВА.

то прістѣжи
Зѣ: вижд
когдо ти п
снѣй-тъ сѣ

Казахи
Чернѣ-тъ
ри, ко
стѣ

1 Ста-ни, Ста-ни, ду-ше ко-н, И въз-вы-си на ра-дость гласъ

Съсь си — лж-га си пѣи хва-лж, Пѣи ми-лость-га на твой-тъ Спасъ.

Пѣи ми-лость-га, Пѣи ми-лость-га, Пѣи хи-лость-га, на твой-тъ Спасъ.

1

Стани, стани, душе моя,
И възвеси на радость гласъ;
Съсь снлж-га си пѣи хвалж;
Пѣи милость-га на твой-тъ Спасъ.

2

Азъ бѣхъ съсмыпанъ чрѣзь грѣхъ-тъ;
Обаче Той мя възлюби,
И отъ губительный-тъ пѣть
Чрѣзь милость-га си избави.

3

Когда мя е скърбъ и печаль
Кат' облакъ чериъ покрывала,

На поможь Той ми е прѣдстала
И милость-га му съ мень была.

4

Когда съ невѣрно си сѣрце
Отъ Него быхъ ся уклониъ,
Той съ благодь все мя спираше,
Той съ милость все ми е простиъ.

5

Когато свършиъ тойзи пѣть
И стигиъ на Иорданский брѣгъ
Да пѣж съ радость и при смърть
Че милость-га Му е во вѣкъ.

Въ печатницѣ-га на А. Минасіана у Джамъ-ханъ.